

PRÆDIKEN JULEDAG 2022

VESTER AABY KL. 9 – AASTRUP KL. 10.15

Tekster: Es. 9,1-6a; Hebr. 1,1-5; Luk.2,1-14

Salmer: 99,100,129,114,118

Kom, Jesus, vær vor hyttegæst
Hold selv i os din julefest
Da skal med Davids-harpens klang
Dig takke højt vor nytårssang!

Det er julemorgen. Det er dagen efter Julenat. Det er den første morgen efter Gud blev menneske i nat. Gud er trådt ind i verden. I en verden i kaos, der har længtes efter jul. En verden, der længes tilbage til det Paradis som Juleaften gerne skulle være symbol på. Lige som naturens stilhed i disse uger vidner om ro. Naturen samler kræfter i vintermørket, så den er klar til at tage imod det lys, der nu er vendt og snart vil vende tilbage. Upåvirket og uforstyrret af en kaotisk menneskeverden.

Gud blev menneske i nat.

Men hvad er egentlig et menneske, når vi siger, at Gud blev menneske?

Det har mennesker spurgt sig selv om lige så længe, vi har kunnet kalde os mennesker. Vi møder mennesket på de allerførste sider i vores Bibel, hvor det hedder, at Gud skabte mennesket i sit billede, i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte ham dem.

Og gav mennesker Paradiset at leve i.

Det gjorde mennesker indtil vi misforstod ordene om, at være skabt i Guds billede. Indtil mennesker ikke bare ville ligne Gud. Men ville **være** som Gud.

Så måtte mennesker forlade Paradiset.

Mennesker har siden længtes tilbage til det Paradis, vi forlod.

Det blev til ensomhed.

Bortvendthed fra Gud.

Men Gud længtes også efter mennesker. Hans Paradis var tomt.

Han besluttede at blive en af os. For at bringe os tilbage.

Det er det, vi fejrer Juledag. I morgenlyset efter Julenat.

Gud blev menneske ved at lade sig **føde**, fortæller evangelisten

Lukas. De første kristne, der skulle afgøre sig for, hvad alt

dette betød for menneskers verden måtte slå fast, som det

hedder i en trosbekendelse, vi ikke bruger så tit her i vore

kirker, at Jesus er **født**, ikke skabt. Jesus er ikke en del af den

skabte verden.

Sådan som vi er.

For Han er Søn af Gud.

Selv om han kaldte sig selv for Menneskesønnen.

Vi mennesker er skabte i Guds billede. Men vi er ikke en del af

Gud, sagde de gamle. Så selv om Jesus blev født i nat, selv om

Gud blev menneske i nat og ligner menneskers billede i Jesus

Kristus.

Så er han stadig Gud.

I modsætning til alle andre mennesker.

Han er enbåren. Dette højtidelige udtryk, som konfirmanderne

spørger om betydningen af, når vi lærer trosbekendelsen.

Han blev båret som Guds eneste Søn.

Men han blev båret af et menneske.

Som mennesker måtte slå fast, at Jesus var født af Gud og ikke

skabt som verdens mennesker, måtte det også friste at tro, at

Jomfru Maria var guddommelig. Når hun kunne føde Guds

Søn.

Den strid måtte **også** tages af dem, der skulle bestemme, hvordan kirken skulle se ud her hos os.

Det kom til at gå ud over Jomfru Maria. Hun blev så menneskelig, at hun blev sat i baggrunden. Fjernet fra altre og kalkmalerier.

Forsøgt glemt.

Men hun blev **menneskelig**. Og derfor skal hun ikke glemmes. For Guds Søn skulle netop fødes at et menneske. Ikke af et guddommeligt væsen.

Det er vigtigt, når vi i tankerne tager med til Betlehem. Når vi for vort indre blik føler med den højgravide Maria på rejse fra Nazareth til Betlehem. En rejse ad støvede bjergveje.

Marie kunne ikke forstå. Skulle ikke forstå. Ske mig som du vil, havde hun sagt til Gud, da ærkeenglen Gabriel pludselig stod i hendes køkken.

Og nu denne rejse ad støvede bjergveje. Den forstod hun heller ikke. Hvorfor kunne en kejser i et rige langt borte bestemme, at hun skulle udsættes for dette? Hvorfor skulle hendes gravide vrede gå ud over Josef, der **heller** intet forstod, men holdt fast.

Fordi han elskede Maria og **derfor** så hende som et guddommeligt menneske. Udvalgt af hans kærlighed. Var **han** et almindeligt menneske? Det måtte hun tænke igen og igen. For det var på grund af Josef, de måtte rejse. Fordi han var af Davids hus og slægt.

Og hvad så?

Skulle Guds søn være i slægt med den konge, de havde hørt om? Betød det noget og hvorfor skulle det bestemmes af en fjern kejser.

Skulle hun nu igen blot bøje sig og sige Ske din vilje.

De var jo bare en ganske almindelig familie. De var unge og glade. Glade for hinanden.

Men de var udvalgt af den Gud, der har skabt mennesker i sit billede, så de ligner Gud.

Og de var bestemt til at være dem, der skulle tage imod Guds Søn.

Fordi Gud havde bestemt sig til at komme til en verden af ganske almindelige mennesker. Som Maria og Josef.

Som os.

Det gjorde Gud i nat i Betlehem, fejrer vi i dag. Fejrer vi julemorgen.

Lod sig føde af et fattigt menneske, i en overfyldt by, i en stald.

Som sandt menneske.

Men også som sand Gud.

En verden til forskel. Klædt som lighed. Du, Gud Faders enbårne Søn, mand i lys, men dog Gud i løn.

Hvad er et menneske?

Sådan spurgte mennesker, da vi var blevet til mennesker.

Svaret i Bibelen lyder, at et menneske er skabt i Guds billede.

Verden viser os, at det kun er en del af svaret. Hvordan kan vi se, at vi er skabte i Guds billede, når vi ikke kender Gud?

Det kan vi ved at se på hinanden.

Men vi må ikke se **Gud** i hinanden. Eller i os selv. Kun billedet.

Der er meget i menneskers verden, der ikke behøver at blive fortalt i billedsprog. Selv om vi i dag fejrer stilheden og selv om Paradislængslen i dag får lov til at komme lidt mere til orde end til hverdag, så taler verden sit tydelige sprog til os.

Virkeligheden. Og selv om det også alene er billeder på TV-skærme eller i aviser, der for de fleste af os viser, hvad der sker

rundt omkring i verden, så taler billederne her deres tydelige sprog. Gør menneskers verden mindre. Gør afstandene i tid og kilometer mindre.

Så vi som mennesker godt kan mærke det. At der er mennesker, der har taget magten i egne hænder. Mennesker, der tror, de er som Gud til at kende godt og ondt.

Vi mærker det som angst for krig og klima.

Men vi mærker det også som mennesker, når vi rammes af det, som intet menneske er skyld i. Når vi mærker det som sorg og tab, når vi mister.

Mennesket er velsignet med rige evner, med muligheder, med længsler.

Men forbandet med evnen til også at kunne lægge det dødt.

Med evnen til at lade tankemylder spærre og skubbe håbet fra os med sprogets ”det nytter nok ikke”-gloser.

Det blev på Bibelens første sider beskrevet som kost fra Kundskabens Træ. Selv om der ikke står noget om æbler.

Viljen til være som Gud til at kende godt og ondt truer med at tage magten fra Paradislængslen. Symbolet på, at vi er skabte i Guds billede. Sammen med det sprog, der kan binde os sammen. Eller fjerne os fra hinanden.

Maria skubbede ikke begivenhederne fra sig. Sådan fortælles der om hende. ”Ske mig som du vil”, siger hun til Gud. Det har gennem historien helgenkåret hende som et menneske, der kunne, hvad mennesker ellers ikke kan.

Men blev hun spurgt? Bliver vi spurgt, når begivenhederne rammer os?

Der er vel mere os selv, der spørger hvorfor.

Maria blev Guds port til verden, da han af hende lod sig føde som verdens frelser i Jesus Kristus.

Men det blev hun netop som menneske. **Ikke** som et guddommeligt væsen.

For verden ophøjede netop ikke sig selv for at tage imod Gud. Det gør verden kun, når den vil lægge afstand til Gud.

Jesus blev tværtimod født i en stald i et overfyldt herberg i Betlehem. Byen, der nok var Davids stad, men som samtidig var fyldt af rejsende og kaos fordi et menneske, der kaldte sig selv for gud, for overmenneske, besluttede fordi han havde magt til det.

Kejser Augustus ville rumme verden. Ville gøre verden op. Ville vide, hvor mange mennesker, han kunne bestemme over. Al det, der trodsede den Gud som Augustus slet ikke kendte. Fordi han i bund og grund ikke kendte andre guder end sig selv.

Og fordi han kunne. Hans magt kunne sende mennesker ud på gader og stræder. Kunne fylde herberger.

Men et lille uskyldigt væsen blev ikke talt med. For en lille familie i en stald var alt for fornedret for den kejserlige magt. Også selv om Josef var af Davids hus og slægt.

Og dermed blev kejserens menneskemagt brudt ned. At sit eget hovmod. Selv om han nok ikke en gang blev klar over det.

For menneskers gudbilledlighed blev genoprettet den nat. Ikke ved at mennesker blev ophøjet og forgylde.

Men ved at Gud tog på sig at ligne de mennesker, der havde forladt hans Paradis.

Således at vi kan vende tilbage.

Ikke til et liv i stilstand og uvirksomhed blandt skønne træer og blomster.

Men til en hverdag med tro, håb og kærlighed.

Glædelig Jul.

AMEN